

GORIŠKA STRAŽA

Štev. 70. V Gorici, v ponedeljek 3. septembra 1923. Let. VI.

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek ob 8. uri predpoldne. — Stane za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 30 L. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo. Odgovorni urednik: RICHARD OREL.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej. List izdaja konsorcij GORIŠKE STRAŽE Tisk. Juch v Gorici via Morelli 16. Uprava in uredništvo: ulica Mameli 5. (prej Scuole).

Kako postopajo z nami.

Ne bomo izrekli nikakih težkih obsodb, tudi ne bomo zapisali nobenih obdolžujočih pritožb, ker vemo preveč dobro, da se jih ne čuje in noče čuti.

Beležimo samo v povestnico naše žalostne zgodovine:

V soboto predpoldne je prišel v občinski urad v Kanalu g. Peternelj in je predložil g. župana K. Bavdažu odlok, s katerim se sporočila, da je on odstavljen in g. Peternelj imenovan za upravitelja občine.

G. Peternelj je na to takoj prevzel vse občinske posle ter je bil večeraj v nedeljo slovesno, ob asistenci fasija ustoličen kot občinski komisar. V spremstvu domačih in došlih fasistov je v nedeljo zasedel g. Peternelj občinski urad. Njegovo uradovanje se je sicer pričelo že v soboto, kakor smo omenili zgoraj, toda za večeraj v nedeljo je bil določen slovesni prevzem poslovanja kanalske občine.

Kaj je bilo vzrok, da je bil gosp. Bavdaž, ki je znan kot zelo ljubezljiv, prijazen in razumen mož, trenutku še ne vemo. — Ugotavljamo samo, da je vestno skrbel za svojo občino in bil tudi vzoren predsednik naše županske zveze.

Ker vemo, da nič ne pomaga, zato ne bomo pisali, kakor smo rekli že v začetku, nobenih obtožilnih besed. Mi Slovenci v Italiji smo doživeli že toliko batin, da je postala naša koža neobčutljiva. Vprašamo samo našo svobodoljubno vlado, če odobruje tako nasilno postopanje svojih tukajšnjih organov in če pričakuje našo ljubezen, ako z našimi odličnimi in neoporečnimi ljudmi tako postopa?

Naj nam bo dovoljena samo še pripomba: ali naj smatramo odstavitve g. Bavdaža, ki so ga vsi spoštovali, premestitev g. Verča, ki je osivel v svoji službi v Kanalu, ter razne druge dogodke — opozarjamo na dopis iz Ročinja — za začetek nove dobe, katera naj nas v ljubezni združi z našimi sodržavljani italijanske narodnosti? Vsak po svoje, je rekel tisti, ki je s svetom kravo drl in mi tudi!

Ali bo vojska?

Zadnje dni hodi po vsej naši deželi razburljivo vprašanje: ali bo vojska?

Kakor je že navada, se vsi dogodki radi pretiravajo in tako se tudi spor med Italijo in Grčijo spravlja za naravnost v zvezo z novo vojsko.

Ce pridejo vmes še kake prigodbi- ce iz triglavskega pogorja, ki jih zgovorni ljudje zelo radi povečujejo, potem je vojna gotova. In kakor je videti, ljudi ta strašna beseda nič ne plaši! Zdi se, da še ni dovolj izkrvavelo človeštvo, da se ni dovolj neznosnih posledic svetovne vojne?

Zato se nam zdi potrebno, da ugotovimo dvoje: ljudstvo je vsem klicem na korajžo nasprotno in je uverjeno, da se bodo vsi morebitni spori mirno rešili. Zdi se mu tudi nemogoče, da bi se kdo lahkomišleno igral z njegovim obstankom in z vsem srcem pravi merodajnim krogom: ne igrajte se z ognjem!

Kaj se godi po svetu?

Zadnjič smo kratko poročali o umoru italijanske razmejitvene komisije, ki je bila vstreljena pri določevanju meje med Grčijo in Albanijo. Prva poročila so pravila, da gre za napad roparjev in niso polagala v žalostno dogodbo kakšnih političnih momentov. Pozneje so pa italijanska oblastva baje dognala, da je bil napad naročen od grške vlade iz političnih vzrokov. V naši državi je nastalo seveda veliko razburjenje in je tudi mednarodna politika bila na mah zapletena v tragično in kočljivo zadevo.

Mussolini, ki v vseh svojih dejanjih ne prikriva svoje velike energije, je tudi v tem slučaju nastopil z vso odločnostjo. Poslal je grški vladi odlok, s katerim zahteva zadoščenje za prizadeto krivico.

Z ozirom na umor italijanskih članov razmejitvene komisije pri razmejitvi med Albanijo in Grško je prišla vlada do prepričanja, da je umor zakrivila grška vlada. Na podlagi te ugotovitve zahteva od grške vlade v zadoščenje sledeče:

1. Najvišji grške vlade se morajo stveniki se morajo opravičiti pri vladi v Rimu.
2. Vsi člani grške vlade se morajo udeležiti sv. maše zadušnice v katoliški cerkvi v Atenah.
3. V Pireju zbrano celokupno grško vojno mora brodogrje izkazati čast italijanski zastavi v navzočnosti v Pirej poslanega italijanskega brodogrja.
4. Grška vlada mora glede umora uvesti najstrožjo preiskavo in jo končati tekom 5 dni. Preiskave se bo udeležil tudi italijanski vojni ataše. Za njegovo varnost jamči grška vlada.
5. Krivci se kaznujejo s smrtjo.
6. Grška vlada plača 50 milijonov lir.

Grški odgovor na noto italijanske vlade je dne 31. m. m. izročil minister vnanjih zadev italijanskemu poslaniku. Grška vlada se v svojem odgovoru zavaruje proti predpostavki italijanske note, da je za zločin nad italijansko komisijo odgovorna grška vlada, vsled česar tudi ne more ugoditi italijanskim, pod točko 4, 5 in 6 note izraženim zahtevam, ker izpolnitev te zahteve nasprotuje pojmu državne samostojnosti. Z ozirom na dejstvo pa, da se je napad izvršil na grškem ozemlju, in sicer proti predstavnikom prijateljske velesile, ki jim je bila poverjena izvršitev mednarodne naloge, je grška vlada pripravljena storiti sledeče:

1. Grška vlada izrazi italijanski vladi uradno na svečan način svoje obžalovanje. V ta namen sprejme i-

talijanski poslanik v Atenah obisk vojaškega poveljnika v Atenah.

2. Grška vlada priredi žrtvam napada v katoliški cerkvi v Atenah svečano žalno službo božjo, ki se je udeleži celokupna grška vlada.

3. Istega dne se izkaže čast italijanski zastavi. Oddelek garnizije v Atenah pride pred italijansko poslaništvo in pozdravi italijansko zastavo z vojaškimi častmi. 4. Pri prevozu trupel žrtev na italijansko ladjo v Pireju izkaže grško vojaštvo žrtvam vojaške časti.

Poleg tega izjavlja grška vlada, da je pripravljena plačati svojem žrtvev primerno in pravično odškodnino. Ravno tako je grška vlada zadovoljna, da sodeluje pri zasledovanju krivcev italijanski polkovnik Corone.

Ker pa italijanska vlada ni zadovoljna z grškim odgovorom, spor še ni poravnal. Zavzema od ure do ure resnejše oblike in se z njim bavi celokupna svetovna javnost. Italijanska vojska je med tem v jamstvo zasedla grški otok Krf, katerega do popolne izpolnitve njenih zahtev ne bo več izpraznila. Pri zasedbi je bilo vsled brambe Grkov 10 mrtvih in 80 ujetnikov.

Grša vlada, ki trdi, da ona pri napadu ni ničesar zakrivila, se je obrnila razsodišče. Ker tudi Anglija ne želi, da bi prišlo do krvavih sporov in skuša posredovati, smemo upati na mirno rešitev nevarne zadeve.

Velika Britanija se posvetuje.

Velika Britanija se pripravlja na konferenco delegatov svojih dominijonov in kolonij. Dejstvo, da se ima v kratkem sestati ta britanski veliki državni svet, je znamenje važnih svetovnih odločitev: je znamenje, da podvzema Anglija nekaj, za kar hoče popreje dobiti odobritev v celokupnem britanskem posestnem sklopu. Da bodo pri teh posvetovanjih na dnevnem redu mednarodna politična vprašanja, o tem ni dvoma. — In ta vprašanja danes niso baš premalo zamotana. V najbližjem sosedstvu Anglije, v zasedenem nemškem ozemlju, se bije gospodarski boj med Francijo in Belgijo na eni ter Nemčijo na drugi strani. Nemška podjetja so zasedena sirovine se v Nemčijo iz zasedenih pokrajin ne dovažajo, taka da stoje v notranjem Reichu vse industrije, ki so bile na ta dovoz navezane. Ta gospodarski boj pa obenem izredno zanima Anglijo. Vplivni britanski gospodarski krogi zastavljajo vse sile, da bi se francoska vojaška akcija v Poruhrju nehala in Nemčiji zopet dala možnost proste produk-

cije; angleška trgovina in industrija je namreč v veliki meri vezana na nemške izdelke, ki jih pogreša in radi tega pomanjkanja ne more zaposliti velikega števila delavcev, ki brezposelni praznijo državne porporne blagajne. Anglija hoče, da Nemčija si valutarno opomore v glavnem radi tega, da bi le - ta na Angleškem lahko zopet kupovala.

Zanimivi sklepi slovaške Ljudske stranke.

»Slovak« poroča: Kongres slovaške Ljudske stranke je dne 20. avgusta sprejel sledeče resolucije: Zahtevamo avtonomijo za Slovaško na podlagi pittsburske pogodbe, vrnitev katoliških šol in ravnopravnost slovaških šol, kulturnih ustanov in duhovnikov in učiteljev z državnimi učitelji in kulturnimi delavci. Agrarna reforma naj se izvede objektivno in pravično, ne da bi državna oblast iskala kakšen dobiček pri teh operacijah. Za invalide, vdove in sirote naj skrbi država tako kakor za legijonarje in njihove vdove in sirote. Službena mesta na Slovaškem naj se podajajo v prvi vrsti Slovakom po principu: Slovaška Slovakom. Proti odriivanju Slovakov protestiramo. Protestiramo tudi proti omejitvam državljanske svobode, proti omejitvi svobode govora na shodih in proti zaplombam časopisja, kar nam je dalo povod, da smo odposlali dr. Tubo k veleposlanski konferenci in k Društvu narodov. Mi smo z njegovim delovanjem solidarni in prevzamemo vsako odgovornost za posledice, toliko bolj, ker dokazuje škofu Vojtaseku storjena krivica, da nas hočejo oropati najprimitivnejših pravic.

Carigrad zopet v popolni turški posesti.

Zavezniška komisija, ki je dosedaj imela zaseden Carigrad, se je v zadnjem času ponovno pogajala z zastopnikom turške vlade. Ugotovljeni so zadnji načrti za izpraznitev mesta po zavezniških četah. Angleške čete že zapuščajo mesto. Odposlani so bili večji transporti vojnega materijala. Angorska narodna skuščina je sprejela zakon o demobilizaciji.

Po čegavem naročilu je bil vstreljen Stambolijskijev naslednik - Daskalov?

»Češke Slovo« doznava značilne podrobnosti glede umora Daskalova, iz katerih izdaja, da je bil umor Daskalova povzročil po organiziranemu načrtu. V Sofiji je bilo znano že 17. junija, da so morilci prekoračili mejo, da napravijo neškodljiva oba v inozemstvu živeča voditelja stranke Daskalova in Kostodorova. Nadalje je znano, da so bile iz Sofije poslani v Prago svarilne brzojavke.

Širite, čitajte

„Goriško Stražo“

V. katoliški shod v Ljubljani.

Zborovanja v ponedeljek dne 27. m. m. in torek dne 28. m. m. s bila posvečena raznim odsekom, strokovnim posvetovanjem in poslovnim slavljem. Vse se je izvršilo tako, da ostane V. katoliški shod v spominu vsem vdeležencem in bo zapisan kot mejni dan v zgodovini slovenskega naroda.

Ker radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti obširnejšega poročila prinašamo nekaj resolucij, ki se nam zde najvažnejše in tudi za nas pomembne.

POLITIČNO UDEJSTOVANJE KATOLIČANOV.

1. Ker država svoje kulturno-socialne naloge brez sodelovanja etično-socialnih sil krščanstva ne more uspešno vršiti in ker v današnjih razmerah zgolj kulturno udejstvovanje katoličanov za uveljavljanje katoliških načel v družbi in državi ne zadostuje, zato so katoličani dolžni, udejstvovati se tudi v političnem življenju v smislu načel katoliške cerkve.

2. Vsaka politična stranka, ki hoče zastopati krščanska načela, mora

a) temeljiti na solidarnosti vseh stanov, odklanjati slojni in razredni boj in boriti se za človeško in politično svobodo ter socialno in gospodarsko pravično ureditev cele človeške družbe in vseh njenih slojev in stanov;

b) v prosvetnem oziru čuvati naravne pravice staršev, družine in cerkve do šole;

c) odklanjati načelo močnejšega in sile ter zasledovati politiko miru in sporazuma.

3. Krščanska politična stranka mora na političnem torišču sodelovati z vsemi strankami, ki se strinjajo v gospodarskem in socialnem programu ter stoje v etičnih vprašanjih vsaj na stališču naravnega prava. S strankami, ki po svojem programu versko-etična načela odklanjajo, sodeluje le v slučaju, ko gre za doberbit skupnosti, s pridržkom, da se ne škoduje in se v verskem oziru nič ne poslabša; podlago sodelovanja morajo pa tvoriti vsaj one določbe in cilji prirodne mravnosti, katere priznavata i pamet a krščanstvo.

NAŠE RAZMERE DO PRAVOSLAVJA.

V seji cerkveno-političnega odseka so bile sprejete naslednje resolucije:

1. Odločno bomo branili pravice katoliške cerkve, a ogibali se bomo napadov pravoslavje.

2. Naše ljudstvo bomo v miroljubnem duhu poučevali o verskih razlikah predvsem s tem, da bomo širili misel verske sprave krščanskih narodov.

3. Želimo, da bi mogli skupno s pravoslavnimi državljani braniti skupna načela krščanske vere in morale proti modernemu vrezverstvu in proti napredujoči nemoralnosti.

4. Katoliški shod pozivlja duhovno in svetno inteligenco, naj proučuje vzhodno cerkveno vprašanje; v ta namen naj se prirejajo posebni tečaji.

DELO IN KAPITAL.

Moderni način proizvodnje v zvezi z moderno prometno trgovino vodi do takozvanega kapitalističnega gospodarskega reda, v katerem se vrši vsa produkcija mesto po naročilu in potrebi, le za trg, v katerem je glavni in končni cilj vsega ravnanja čim večji dobiček, ki služi v prvi vrsti nadaljnjemu povečanju kapitala in v katerem je vsled tega vsak podjetnik primoran izpolnjevati svoje podjetje tehnično in trgovsko kar najbolj mogoče. Ta gospodarski red vsebuje v svojem mehanizmu in v silah, ki v njem odločujoče delujejo, veliko nevarnost, da prevlada v njem brezobzirna in hladnokrvna sebičnost, ki žrtvuje maloštevilnim kapitalistom splošne družabne koristi in interese. Katoliški shod z žalostjo ugotavlja, da se to ravno v današnji dobi v veliki meri dogaja, vsled česar so postale moderne socialne razmere tako silno kričeče in pomoč tako nujna.

Zaradi tega katoliški shod:

1. Opozarja s poudarkom na velike socialne nevarnosti, ki so združene z modernim kapitalističnim gospodarstvom ter pozivlja vse katoliške podjetnike in odgovorne činitelje pri vodstvu industrijskih podjetij, naj stalno in strogo pazijo, da ne prevlada v njihovih podjetjih krivični madonistični duh.

2. Pozivlja vso katoliško inteligenco k študiju modernega kapitalističnega družabnega reda, njegovih elementov in sil ter k poznavanju modernih socialnih razmer in problemov, da tako pripravijo vso katoliško javnost za smotren in požrtvovalen boj proti modernemu mamonizmu in kapitalizmu.

Posebej poudarja katoliški shod:

1. Kapital in delo sta z zgolj gospodarskega stališča za proizvajanje življenskih potrebščin enako važna in potrebna. Za glavni vir, iz katerega izhaja vsakemu posamezniku pravica do vsega, kar je za človeka vredno življenje nujno potrebno, pa moramo smatrati delo. Zato mora biti delo podlaga za pravično ureditev družabnih razmer.

2. Ker delavni stanovi ne proizvajajo gospodarskih dobrin le zase, temveč za vso družbo, zato upravičeno zahtevajo, da pa drugi ljudje opravljajo druga socialna koristna dela za družbo in tako tudi zanje. Vsi stanovi pa, ki opravljajo v družbi produktivno ali sicer soc. koristno delo, po pravici zahtevajo od urejene človeške družbe, da jim s primernimi socialnimi ustanovami in uradbanjem, agrarno reformo ustvari možnost človeka vrednega življenja.

Dokler ni mogoče, da bi bili industrijski delavci obenem lastniki kapitala (kot korporacije), mora posebno gospodarsko pravo zaščititi delavce proti premočni kapitala. Zaščititi pa mora pravo tudi konsumente, ki jih kapitalizem tudi izkorišča.

4. Izmed raznih možnih oblik za zaščito delavcev in konsumentov se skušajo dejansko uveljaviti gospodarski odbori, sestojeci iz zastopnikov, podjetnikov, uslužbencev, konsumentov in vlade; še posebej za delavce se snujejo po podjetjih delavski sveti; delavstvu se prisoja že tudi delež na dobičku, zlasti v obliki akcionariata. Katoliški shod smatra te oblike za primerne socialne poskuse, da se narodno gospodarstvo smotreno uredi. Zavrača pa načelni razredni boj in vsakršne težnje po diktaturi kate-regakoli sloja.

5. Če naj se pa preosnuje s časom industrijsko gospodarstvo na pod-

lagi dela ali če naj bodo delavci radi dejanske interesne skupnosti med podjetniki in delavci vsaj udeleženi pri vodstvu in upravi podjetij, je nujen splojni socialna vzgoja delavstva, zlasti smiselna odgovornost in strokovna izobrazba. Katoliški shod iznova naglašuje potrebo pravne reforme za vsako socialno in socialno-gospodarsko reformo.

SOCIALNI SLOJI IN KRŠČANSKA NAČELA.

Organizacija po stanovih, razredih in slojih je ne samo dovoljena, ampak tudi priporočljivo sredstvo za dvig moralne stopinje in gmočnega blagostanja ljudstva. Vse te organizacije naj bodo osnovane na krščanskih načelih ljubezni do bližnjega. Prva naloga vsake organizacije naj bo dviganje moralnih vrednot lastnih organiziranih članov. Take organizacije, ki imajo namen izvojevati gospodarstvo, razredom, slojem itd. gospodarske in politične pravice, naj v boju nikdar ne prezro, da so stanovi, razredi, sloji itd. samo celice družbe kot celote in da velja zakon krščanske pravičnosti ne samo za posameznike, ampak tudi za te celice kot celote. Cilj vseh takih organizacij mora biti izboljšanje naroda kot celote. Posebno v sedanjem času, ko so borbe med posameznimi skupinami človeške družbe postale nenavadno ostre in ljute, smatra katoliški shod, da je umestno, da opozarja slovenske katolike na to, da tudi najhujša borba ne sme iti nikdar preko katoliških načel, ki morajo biti vodilna tudi v socialnem delu in boju.

Šolstvo v tolminskem okraju.

Ljudske šole in meščanska. Lanskega šolskega leta se je ustanovila nova poletna ljudska šola na Cerkljanskem vrhu, in meščanska šola v Tolminu se je razširila na tretji razred.

Skupno število šol: 1 slov. meščanska s tremi razredi in 74 ljudskih, od katerih so bile 3 italijanske in 71 slovenska s 5140 učenci.

Šolski obisk in napredek učencev je bil splošno povoljen. Posebno vredno je uspeh v italijanskih

Poljaki, Jugoslovani in Bolgari.

Kakor Češkoslovaška mora tudi Poljska rešiti problem politične in upravne unifikacije. Poljski narod so njegovi sovražniki razdelili na troje. Spravili so ga deloma pod Prusijo-Nemčijo, Rusijo in Avstro-Ogrsko. Na ta način so prišli Poljaki pod troje vrst različnih zakonov in običajev. Vezala jih je le narodna zavest in hrepenenje po ujedinenju, katero je ojačevala revolucionarna tradicija in poskusi za doseg samostojnosti pod Napoleonom.

Poljska obsega znatne narodne manjšine, toda njih značaj je drugačen nego v Češkoslovaški. Treba je poudarjati, da je vsako manjšinsko in sploh narodnostno vprašanje posebno vprašanje, da ima svoje posebno vsebino in da se mora radi tega samostojno presojati in reševati.

Glede važnosti cerkvene religioznosti v Poljski se položaj označi z

dejstvom, da je vsedanji Poljski približno 30 odst. katoličanov in 40 odst. nekatoličanov, pravoslavcev, protestantov, židov in drugih. Pripadniki teh verskih skupin so deloma Malorusi, deloma Rusi, deloma Nemci.

Poljska meji na zapadu in na jugu z Nemci, Čehoslovaki in Rumuni; na severovzhodu na periferijske države Litvo, Lotiško, Belo in Ukrajino. Pri poedinih sosedih igra zelo važno vlogo veroizpovedanje. Litavci so katoliki, Lotiši in Nemci protestanti, drugi zopet pravoslavci itd.

Glede odnošajev med Poljaki in Nemci treba opomniti, da imajo Poljaki za sosedo samo severne Nemce, dočim meji Češkoslovaška na severne in južne Nemce. Razlika med severnimi in južnimi Nemci je bila vedno politično važna. Rusi, Srbi in Bolgari so tako srečni, da so brez nemškega sosedstva. Stara Rusija je politično, to je kot država, mejila na Prusko-Nemčijo ter je imela neke vrste nemške kolonije.

Gospodarske težave Poljske imajo svoj poseben značaj. Poljska je

mного pretrpela radi vojne. V ostalem je poljska republika po večini poljedelska država. Industrija se nahaja v nekaterih središčih, in sicer posebej na zapadu. Tudi poljska industrija bo morala poiskati za svoje tržišče vzhod, kamor je težila že poprej. Bogata je Poljska zlasti na premogovnikih. Z Gdanskom je dobila Poljska naraven izhod na morje.

Tudi Jugoslovani, ki so v narodnostnem in jezikovnem oziru edinstveni, morajo rešiti težek problem politične in administrativne unifikacije. Jugoslovanski narod je bil od vseh slovanskih narodov najbolj razkosan. Odtod razlike, ki se dandanes pojavljajo med njegovimi sestavnimi deli. V Jugoslaviji so danes deloma v veljavi srbski, črnogorski, ogrski, avstrijski in turški zakoni, katere je treba polagoma izsnačiti. Manjšine v jugoslovanski državi so relativno neznatnejše in obsegajo Nemce, Madžare, Rumene, Italijane, Albane, Turke in Bolgare.

Jugoslavija mora poleg drugih vprašanj rešiti problem verskih

razlik. Srbski del Jugoslovanov je pravoslaven, hrvatski in slovenski pa rimsko-katoliški. Stari spor Hrvatov in Srbi se v novi narodni državi nadaljuje. Problem Jugoslavije pa je v tem, da se najde ravnotežje med centralističnimi prizadevanji in avtonomističnimi tendencami. Tudi za Jugoslovane torej velja, da se najde povoljna rešitev med politiko in administracijo.

Sosedov ima Jugoslavija mnogih, poleg drugih Nemce, Madžare, Rumene, Grke, Bolgare, Italijane, Albance in Turke; na zapadu meji na Jadransko morje.

Jugoslavija je agrarna država in to dejstvo je zanjo olajšava pri težavnem delu za unifikacijo. Ureditelj komunikacijskih sredstev je v prvi na naloga njenega gospodarstva, pa tudi zedinjenja njenega prostora in ozemlja. Vrhu vsega ima Jugoslavija na razpolago Jadransko morje, na katerem mora poskrbeti, da se zgrade primerne luke. Primerenih mest za luke ima na svoji obali dovolj.

Bolgarske razmere so mnogo eno-

ščini, ki je bil v nekaterih šolah vreden hvale. Učili so 98 učitelji, od katerih je bilo 17 italijanskih in 81 slovenskih. Vedenje vseh je bilo splošno dobro. Disciplinovan je bil en učitelj.

Zaprta sta bili 2 šoli radi malokoličnosti učencev in 7 radi nedostojanja učiteljev, radi česar ni imelo šolskega pouka 277 učencev. Za prihodnje šol. leto je zagotovljen pouk v vseh šolah.

vtci, iltnuo-odochrči

Otroški vtci. Bili so 3 otroški vtci, po eden v Tolminu, Kobaridu in Bovecu s skupnim številom 115 otrok. Vse 3 otroške vtce vzdržuje »Opera Nazionale Italia Redenta«.

Konvikt »Francesco Skodnik«. V lanskem šolskem letu je imel konvikt 72 gojenk in 42 gojencev, skupno 114. Od teh je bilo sposobnih 105, nesposobnih 4 in 5 imajo prežkušnjo v oktobru. Od 31 konviktovcev je bilo pri maturi 28 zrelih, med temi 3 z odliko in sicer gđ. Vera Lazar iz Serpenice, Mirko Bogataj iz Kobarida in Viktor Jereb iz Cerknega. 3 pa imajo še zrelostno prežkušnjo v oktobru.

V tem letu so obiskali Konvikt visoki gostje: Gr. Uff. Enrico Skodnik in Gg. Irene Imbriani Skodnik in Melania Skodnik, otroci generala Francesca Skodnika, v spomin katerega je naslovljen Konvikt. V njih čast se je priredil v Konviktu zabavni večer z recitovanjem in pejem v italijanskem in slovenskem jeziku, kar je dobro uspelo.

Za radi nedostojanja prostora bo moral konvikt v prihodnjem letu zmanjšati število gojencev in gojenk.

Okrajni šolski svet. Pri zadnji seji okr. šol. sveta, ki ji je predsedoval bivši podprefekt komm. Gio. Giordano, se je odobril sklepni račun za prejšnje šolsko leto in proračun za prihodnje in se je sklenilo predlagati višji oblasti, naj dovoli vsakemu učitelju enkratno odškodnino za težko službovanje v znesku 1000 lir; potem ustanovitev nove šole v Masori, Robidnici, v Poreznu in na Šebreljskem vrhu. Zaradi velike koristi, ki jo nudi Skodnikov konvikt se je končno sklenilo, da se okr. šol. svet odredi najemniki, ki bi jo bil moral imenovani konvikt plačati do 1. julija t. l. in da se mu za nadalje zelo zniža.

Na koncu seje se je član okr. šol. sveta, gosp. Rakdvsček, zahvalil v

stavnejše od jugoslovanskih. Tudi Bolgarija obsega narodnostne manjšine, od katerih je najvažnejša turška. Bolgarija meji s Srbi, Rumuni, Grki in Turki.

Najvažnejši sosedski odnosi so odnosi med Bolgari in Srbi. Med obema narodoma je obstojal pred svetovno vojno spor in borba za Makedonijo. Neprijateljstvo med obema državama se je še povečalo s tem, da se je Bolgarija v svetovni vojni pridružila centralnim državam. Vkljub temu pa se že množe glasovi za sporazum med Bolgari in Srbi ter segajo govorice že tako daleč, da se omenja celo federacija. Ako bi prišlo do tega, bi bilo Jugovastvo ujedinjeno v celoti.

V gospodarskem pogledu je Bolgarija po večini poljedelska država kakor Jugoslavija. Tudi v tem tiči prednost za sporazum. Bolgarija ima izhod na Črno morje, ki pa je neprikladnejše od Jadranskega morja. Poseben vomen ima za Bolgarijo Donava, veletok, enako znamenit tudi za rumunsko in jugoslovensko kraljevino.

imenu vsega okr. šol. sveta in v imenu vsega učiteljstva komm. Giordanu za zanimanje, ki ga je izkazal šolstvu in za naklonjenost učiteljstvu. Comm. Giordano se je zahvalil in izrazil svoje zadovoljstvo nad resnostjo v izvrševanju

dolžnosti kolikor glede okr. šol. sveta, toliko glede posameznih učiteljev. Končno je voščil vse najboljše šolstvu pozivajoč učiteljstvo, naj ostane vedno tako disciplinovano kot zahteva od njega domovina.

DNEVNE VESTI.

Zlata maša.

bo na god Marijinega rojstva na Vrhovlju v Brdih. Pri posvečevanju novih mašnikov 31. avgusta 1873. je bil eden tako zrahljanega zdravja, da so nekateri sodili, da se nove maše ne doseže. Pa jo je. Dne 8. sept. 1873. je ta novomašnik — Jozef Kodolja — pel novo mašo v svoji rojstni duhovnici v Desklah. Prvi dekret ga je poslal v Joanniz v Furlaniji. Po enem letu je prišel kapelanovat v Ročinj, od tu pozneje v Dornberg. Pred 31 leti je nastopil župnijo v Šmartnem, kjer ga je čakalo zidanje cerkve in župnišča. Vojne križe je nosil v Imenju, vasi svoje župnije. Ko so mu oči jele preveč megleti, je tam po sv. Petru stopil v pokoj. Naselil se je pri Mariji Devici na Vrhovlju, kjer, kdor rečeno, dne 8. septembra opravi zlato mašo. Bilo srečno!

Iz učiteljske službe.

Kakor izvemo je g. nadučitelj Verč iz Kanala po več kot dvajsetletnem službovanju premeščen iz Kanala v Šmartno v Brdih. Nadučitelj v Šmartnem je bil g. prof. Bandelj, ki je imel zadnje leto dopust. G. Bandelj pride sedaj baje v Kanal.

Priporočamo

vsem naročnikom in čitateljem, da kupujejo svoje potrebščine in se splošno poslužujejo samo onih tvrdk ki inserirajo v našem listu. Naš list je glasilo goriških Slovencev. Kakor je merodajna njegova beseda na prvih straneh tako naj bo tudi na zadnji.

Zalostni spomini.

Dunajska »Arbeiter-Zeitung« se obširno bavi s sporom med našo državo in Grčijo in pravi, da je Musolinijev nastop napram Grčiji popolnoma sličen nastopu nekdanjega avstrijskega zunanjega ministra grofa Berchtolda proti Srbiji, ki je povzročil svetovni vojni požar.

Vrednost nemške marke od dne do dne grozna pada.

Vrednost nemške marke pada z vrtoglavo hitričo in so že vsi krogi obupali, da bi se dalo to katastrofalno nizanje še vstaviti. Angleški funt je veljal pred vojno 20 mark, danes se mora plačati zanj 34 milijonov papirnatih mark. Ena zlata nemška marka je tedaj vredna 1.700.000 sedanjih papirnatih mark. In med tem ko to pišemo je vrednost marke najbrže zopet znatno padla. Vse nemško gospodarstvo je zašlo v vrtinec, iz katerega že skoro ni več rešitve. Če se rursko vprašanje ne reši v najkrajšem času, doživimo lahko polom hujši od svetovne vojne.

Bikoborbe v Trstu.

Pred dnevi so se vršile po znanem španskem vzorcu tudi v Trstu — bikoborbe. Nastopilo je več izurjenih španskih bikoborcev in so se borbe vršile povsem po nekulturnem, nazadnjaškem španskem načinu. Gledalcev je bilo seveda vsepolno. Sa-

mo da ni tudi Trst kot Španija obsejen k gospodarski smrti in si zadnje ure krajša in lajša z — bikoborbami.

Zanimiva čajanka.

Pred par dnevi je priredil iz svetovne vojne dobro poznati nemški general Ludendorff v svoji vili v Monakovem čajanko, katero so posetili maršal Hindenburg, znani veleindustrijec Hugo Stinnes in več zastopnikov raznih bojnih nacionalističnih nemških zvez. Nastop Francozov v Porurju očitno zelo podpira naraščanje sovinstičnega nemškega nacionalizma.

Proti komunistom v Nemčiji.

Prusko ministrstvo notranjih del je na podlagi zakona o zaščiti republike razpustilo in prepovedalo za prusko državno ozemlje komunistični centralni odbor berlinskih obratnih svetov z njegovim vodstvom in z njegovimi podobori vred.

Volitve v bolgarsko sobranje.

Bolgarska vlada bo te dni razpustila narodno sobranje. Nove volitve bodo razpisane najbrže na dan 11. novembra. »Demokratski Zgovor«, stranka, ki je nastala, iz družitve raznih meščanskih skupin, bo izdajala svoje posebno glasilo.

Gospodarstvo

NAŠE KMETIJSKO ŠOLSTVO

Septembrova številka »Gosp. lista« prinaša sledeči zanimivi članek:

Tudi v tem oziru se je po vojni precej spremenilo v naši pokrajini. Imeli smo prej kmetijsko šolo v Gorici, ki je bila, lahko rečemo, dobra šola. Nastavljene moči so bile na mestu, deželni odbor je to ustanovo izdatno podpiral in šola bi mogla vršiti svojo nalogo, ki je bila: Povzdiga našega kmetijstva na podlagi naprednega gospodarstva.

Velikega pomena pa ta šola ni imela za naše kmetijstvo, ker ni imela z našim ljudstvom pravega stika. Izšolal se je res kakšen dober gospodar, napreden kmetijski posestnik, a mnogi, ki so obiskovali to šolo so se izneverili kmetijstvu in si poiskali službo v kakem drugem poklicu.

Premotrimo kakšno je kmetijsko šolstvo v Italiji? Vse izobraževanje v strokovnem kmetijstvu sloni v Italiji na takozvanih potovalnih šolah. Vsaka pokrajina ima eno ali več takih šol z gotovim številom učnih moči, ki potujejo iz kraja v kraj ter vrše predavanja. V kolikor sledijo tem predavanjem praktične vaje, da se kmetu pokaže in razkaže, o čemur je razpravljal predavatelj, v toliko imajo potovalne šole pravico do obstoja drugače pa ne, ker beseda se kmalu izgubi posebno pri kmetiskem ljudstvu. Kmet hoče biti prepričan, hoče videti dokaz. Kaj pomaga govoriti o dobičkonosnosti umetnih gnojil v takem kraju, kjer jih še nikdo ni rabil. Kmetu je potrebno dokazati, da so umetna gno-

jila res dobičkanosna, kar pa je mogoče edino na podlagi poizkusa.

Nekatere potovalne šole v Italiji so spremljene z mnogimi pripomočki, z vsemi v naprednem kmetijstvu potrebnimi pripravami in marsikatera taka šola je tudi kmetovalcem darovala različna semena in umetna gnojila, ki jih je dobila od tvornice — superfosfat od Montecatini — in semenskih podjetij. Take šole so gotovo mnogo koristile in koristijo. Drugače pa je z drugimi takimi šolami, ki vsega tega nimajo, ki nimajo drugega, kot samo solanih moči. Ako so te moči vrhu tega še malo izvežbane oziroma bolj navdahnjene oziroma napolnjene s teorijo, je uspeh take šole enak ničli.

Sistem potovalnih šol je sicer vpeljan po celi Italiji, razun pri nas, kaže pa, da v starih pokrajinah tudi uvidevajo, da ne bo kmetijska izobrazba najširših slojev visoko zrastle, ako bo odvisna le od potovalnih šol. Različni strokovnjaki, med njimi tudi znani vinski strokovnjak poslanec Marescalchi se bolj zavzema za načrt širjenja kmetijske izobrazbe, ki je bil izdelan od bivšega goriškega deželnega odbora, oziroma njegovega kmetijskega urada. Ta načrt, ki se tudi tu izvaja sloni na sledečem:

Predpogoj naprednega kmetijstva je, da se širi strokovna kmetijska izobrazba med najširše sloje kmetijskega ljudstva. V tem oziru je potrebna šola v vsaki vasi. Kmetijski fant, bodoči gospodar mora že v svoji zgodnji mladosti spoznati zakone, po katerih se razvija kmetijsko gospodarstvo, že v zgodnji mladosti mora spoznati najvažnejše panoge kmetijskega gospodarstva in dobiti temeljno podlago za napredno kmetijstvo. Ta izobrazba mora obsegati vse, kar kmetijski posestnik potrebuje, pa naj si bo pri živinoreji, trtoraji in kletarstvu, sadjarstvu, poljedelstvu, čebelarstvu itd.

Tako zahteva vsak poklic. Trgovski vajenec mora biti skozi gotovo dobo vajenec; predno je postal nekdo mizar, se je moral učiti skozi tri leta ravnotako kot vsak drugi rokodelc. Podobno je z vsemi poklici in zato tudi za kmetovalca ne zadostuje, da se uči doma pri svojem očetu kmetijske obrti. Na Danskem imajo vpeljano to navado, da gre vsak mladenič, ki ima prevzeti domače gospodarstvo, skozi par let k drugemu posestniku, kjer naredi potrebno prakso. Na vsakem posestvu je kaj novega, povsod se je mogoče čemu priučiti.

Toraj novi načrt širjenja kmetijske strokovne izobrazbe gre za tem, da se razširi izobrazba med najširše sloje in da se začne vepeljati že v mladosti.

Ker je današnja ljudska šola tako urejena, da da učencu neko splošno izobrazbo, da mu nudi vsakega po malo, vsega skupaj pa zelo malo, ni tam pravi prostor za kmetijsko poklicno šolo, vsaj toliko časa ne, dokler se ljudska šola ne reorganizira oziroma dopolni. Popolnoma mlad učenec tudi ne bi mogel slediti pravemu poklicnemu, strokovno-kmetijskemu pouku, ker se ne bi mogel zamisliti prave zveze med teorijo in praktičnim življenjem. Za poklicno šolo so učenci zreli na splošno najbolj tedaj, ko dokončajo ljudsko šolo, to je z dokončanim 14. letom. V taki starosti je učenec najbolj sprejemljiv za nauke in tedaj začne razumevati življenje. In kaj je kmetijstvo, ako ne vedno se spreminjajoče življenje, obnavljanje, oživljanje in umiranje tvarine.

Kdo naj bo širitelj kmetijske strokovne izobrazbe, vsaj v splošnih temeljih, ako ne domači učitelj, ki do-

bro pozna domačo vas in ljudi, ki živi v stalnem stiku z ljudstvom. Tako je tudi domišljen načrt goriškega kmetijskega urada in vse nadaljevalne kmetijske šole, katerih je v naši deželi precej so pod vodstvom domačih učiteljev. Ti zbirajo fante in mladenice, ponekod tudi starejše može v večernih tečajih, jim podajajo splošne in podrobne nauke. Uspeh vseh teh sol ali tečajev — danes jih je že okoli 40 — je zadovoljiv, ker je skoraj povsod udeležba in marljivost zadovoljiva.

Učitelj mora seveda biti kos svoji nalogi, mora biti sam strokovno podkovan. Ker današnje učiteljske ne nudi nastajajočemu učitelju dovoljne strokovne kmetijske izobrazbe, je Deželni kmetijski urad v Gorici otvoril lani kmetijski tečaj za učitelje, katerega je obiskovalo okoli 25 laških in okoli 50 slovenskih učiteljev. Letos — meseca julija in avgusta — se je vršil drugi kmetijski tečaj, na katerem so učitelji pokazali resno voljo, da jim dobrobit našega kmetijskega ljudstva leži na srcu ter so z marljivostjo obiskovali predavanja. Seveda en mesec predavanja ne zadostuje za pridobitev celotne strokovne kmetijske izobrazbe, v tem oziru je potreben še zasebni študij.

Tudi s tem, da se drže magari v vsaki šoli kmetijski tečaj, ne bo še vse doseženo. Deželni kmetijski urad tudi nima samo to v načrtu, temveč smatra vse te kmetijske te-

čaje v šolah za predpripravo za praktične tečaje, ki so se že vršili in se bi morali po načrtu v bodočnosti vršiti še bolj pogostoma. Te praktične tečaje vodijo nastavljeneci kmetijskega urada, ki morajo seveda imeti tudi potrebne pripomočke.

Brez dvoma je načrt Deželnega kmetijskega urada v Gorici zelo velikega pomena za naš kmetijski stan. Na ta način bo gotovo kmetijska strokovna izobrazba našla pot med najširše plasti našega kmetijskega ljudstva in koristi za celotno naše gospodarstvo gotovo ne bodo izostale. Ako se bo ta načrt v resnici izvedel v svoji celoti, ako se bo že posejano seme in že vsklila bilka po izdelanem načrtu razvijala, nam ne sme biti žal za našo Slovensko kmetijsko šolo v Gorici, ki smo jo izgubili. Zelimo in upamo, da bodo merodajne oblasti načrt podpirale in poskrbele z vsemi močmi, da bo načrt tudi izveden.

inž. Rustja.

Valuta.

Dne 1. septembra si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 25.20 — 25.60 l.
za 100 avstr. kron — 3.3 — 3.5 st.
za 1 dolar — 25.— — 25.50 l.
za 1 funt — 106.80 — 107.25 l.

Kaj je novega na deželi

ROEINJ.

V nedeljo 2. t. m. popoldan so prišli k g. Ariglerju v Ročinju zastopniki kanalskega fašja in ga pozvali, da naj pobere šila in kopita ter odide čez mejo, ako mu je ljubo zdravje. Nas je to postopanje precej iznenadilo.

SOLKAN.

Včeraj v nedeljo dne 2. t. m. smo pri nas v Solkanu veselo plesali. Imamo sicer malo denarja za najpotrebnejše in mora biti marsikdo marsikdaj lačen, toda plesu se radi tega ne odrečeno. Ugotoviti moramo sicer, da se je plesa, ki je bil zelo žalosten, vdeleževalo malo domačih.

SV. VIŠARJE.

Od raznih strani prihajajo vprašanja, kako je z božjo potjo na sv. Višarjih. Cerkev in župnišče se popravljata. Župnišče bo letos skoraj dovršeno, cerkev pa bo saj pod streho, romarske hiše še niso prišle na vrsto. Čudodelni kip Višarske Marije je v župni cerkvi v Zabnicah ob nedeljah in praznikih izpostavljen. Na Malo gospojnico to je: 8. sept. bo na Sv. Višarjah ob 9h. sv. maša, pa le ob lepem vremenu.

KAL NAD KANALOM (Samomor).

V soboto, dne 25. t. m., je izginil mladenič Stefan Pirih, 19 let star, iz hiše, kjer je ležal bolan. Domači so bili v skrbeh, kam neki je mogel iti, ko je bil precej hudo oslabele vsled bolezni. Začeli so ga iskati po raznih hišah in vaseh, a vse zastonj. Nekateri so začeli misliti, da si je morda vzel sam življenje. Ko pa ni nikjer najti; in res, po dveh dnevih iskanja, so ga našli v nekem vodnjaku v Kalu utopljenega. Kaj ga je gnalo v smrt?

Lahko se sme trditi, da se mu je omračil um; že njegov stariši so bili bolj slaboumni in tudi on je večkrat pokazal v življenju, da ni prav pri zdravi pameti. Vsled bo-

lezni je njegovo živčevje še bolj oslabele; čutil se je popolnoma zapuščenega, ko ni imel nobenega svojih več živga. Ni imel dovolj moči, da bi prenesel svoje gorje, obupal je v svoji slaboumnosti in si končal svoje mlado življenje.

BRJE.

Veselica na Brjah pri Rihenbergu, ki naj bi se vršila v nedeljo dne 2. septembra, je ustavljena od oblasti. Kdaj se bo vršila naznanimo pravočasno.

Mestne novice

Prostitucija se vedno bolj širi. Po ulicah našega mesta se vsak dan vidi več žensk, ki z očmi in vsem svojim vedenjem očito kažejo, da bi rade kaj »zaslužile«. Skoro vsak dan aretira policija kako tako »cvetko nedolžnosti«. Prav v zadnjih dneh so spravili tri pod ključ. Razven da se prodajajo, imajo ta dekleta zelo pogosto tudi navado, da kaj zmaknejo. Pred par dnevi je to ugotovil tudi neki okoličan. Med temi propadlimi ženskami so tudi Slovenke. Kam jadramo in plovemo?

Brez voznega listka. V sredo dne 29. m. m. se je vozil z vlakom iz Podbrda v Gorico neki brezposelni Settimo Zanotti, star 28 let, doma iz bližine Padova. Imel ni voznega listka. Ko ga je sprevodnik vprašal po listku, je mirno izjavil, da je radi dolgotrajne brezposelnosti brez sredstev, vled česar si ga ni mogel kupiti. Ko je prispel vlak v Gorico, ga je oddal sprevodnik postajenačelniku, odkoder je romal v zapor. Zaslužki so vedno obilnejši in vedno lepši časi se nam obetajo.

Tudi dokaz. V soboto popoldne je komisar fašistovske organizacije prof. Venezia pozval goriško meščanstvo, da naj v dokaz, da odobruje nastop vlade napram Grčiji, o katerem govorimo na drugem mestu, izobesi zastave.

Plesna norost. Po goriških ulicah je zadnje dni nabitih zopet vse polno plakatov, ki vabijo na ples, ki so se včeraj vršili po nekaterih okoliških vaseh. Če pa pride človek v eno teh vasi, ne sliši drugega kot tožbe in obupavanja. Ljudje nimajo denarja za najpotrebnejše, za norenje in zapravljanje po plesih ga najdejo pa še vedno dovolj. Resnično povedano: izgubili smo zadnje upanje, da bi se gotovi krogi spametovali.

Kolo ukraden. V četrtek zjutraj je bilo v pritličju Deželnega hipotečnega zavoda ukradeno kolo g. Alojziju Lešanu, ki ga je za hip pustil pred vrati sobe, v katero je po opravih stopil. Ko se je vrnil čez par trenutkov iz sobe, kolesa ni bilo več. Kolo je znamke »Dürkop«. Kdor bi ga dobil, dobi primerno nagrado.

SLEJ ALI PREJ

bo prišla vsaka gospodinja do prepričanja da ji najbolj kaže kupovati »Rekatete« ker so nele najboljše, ampak se zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje.

Adria čevlji

izdelek „Čevljarske zadruge v Mirni“

Lastne prodajalne:

• GORICA, Corso G. Verdi 32
TRST, Via dei Rettori 1.

Ivan Cotič

kamnoseški mojster
SOVODNJE pri GORICI

se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo nagrobnih spomenikov in drugih v to stroko spadajočih del.

Pozor krmčmarji.

Pozor trgovci.

Kdor hoče biti postrežen z dobro, pristno in domačo kapljico

NAJ PRIDE V SKUPNO KLET

v vinarsko zvezo združenih zadrug

v Gorici, Via Mameli št 8.

(prej Šolska ulica) v bližini stare goriške gimnazije.

Postrežba točna.

Cene ugodne.

V Ljubinju pri Tolminu je na prodaj posestvo, obstoječe iz novo popravljene hiše, hleva, drvarnice, dvorišča, prostornega vrta, njive, dveh gozdov in senožeti, kjer se lahko redi 2 kravi ali tudi prešiče. Na polju je senik. Hiša ima občinske pravice v planini na Lomu in pod Kolkom. Cena se izve pri lastniku Francu Beguš, Ljubinj 50 p. Tolmin.

Naprodaj je 6 sodov od 6—7 hl ter sodi držeci 876 l, 237 l, 150 l, 88 l in 56 l. Zglasiti se je v skladišču Slov. kmet. društva - ul. Giosuè Carducci št. 6, na II. dvorišču.

40 LETNI ROKODELEC. neoženjen želi znanja z priletim dekletom ali vdovo tudi z otrokom v svrhu že ženitve. Ponudbe na upravo »Goriške Straže« pod naslov: »Delo«.

Dr. Stojan Brajša

je odprl odvetniško pisarno v Gorici, Via Carducci (Gospodska ulica) št. 4, II. nadstropje (Montova hiša).

VSEMU OBČINSTVU, ZLASTI PA OKOLIČANOM naznanjam,

da sem otvoril 1. sept. t. l. v Rabatišču 16 (via Rabatta) krčmo, kjer bom točil pristno belo vipavsko in briško vino ter kraški teran. Postregel bom svoje goste tudi z vročimi in mrzlimi jedili. — Za mnogobrojen obisk se priporočam.

Ivan Bon.

POZOR!

na staro slovensko tvrdo.

Razprodajam pohištvo po jako znižanih cenah in sicer:

Omare	od 200 lir naprej
posteljnjake	» 90 » »
vzmeti (sušte)	» 70 » »
blazine	» 60 » »
kompletne spalnice	800 » »

Velika izbira navadnih in finjših sob kakor tudi železnih posteljnjakov.

Priporoča se

Ant. Breščak

največja zaloga pohištva na Goriškem z lastno tovarno v Gorici, Via Carducci 14 (prej Gospodska ulica) in V. C. Favetti št. 3.

Izkušeni civilni geometer

DOMENICO ROCCO

bivši geometer I. reda na zemljiški knjigi - Gorica, Corso Vitt. Em. 34.

VABILO

k izvanrednemu obč. zboru »Kmečke hranilnice in posojilnice« v Postojni, reg. zadruge z neomejeno zavezo, dne 9. septembra t. l. ob 11. zjutraj v posojilničnem prostoru.

Dnevni red:

1.) Sprememba zadružnih pravil.
2.) Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen pri prvem sklicanju, se vrši postopno pozneje drugi ob vsaki vdeležbi v istem prostoru in z istim dnevnim redom.

Postojna, 28. avgusta 1923.

Načelstvo.